

Verksamhetsberättelse 2018

nämndversion

Socialnämnd

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
2 Periodens resultat	4
2.1 Driftredovisning.....	4
2.2 Investeringsredovisning	8
3 Viktiga händelser i verksamheten	8
3.1 Socialnämnden övergripande.....	Fel! Bokmärket är inte definierat.
3.2 Individ och familjeomsorg, barn och ungdom	9
3.3 Individ och familjeomsorg, vuxen	10
3.4 Socialpsykiatri	12
3.5 Äldreomsorg	13
3.6 Funktionsnedsättning	14
4 Övergripande målbedömning (Helår)	15
5 Övergripande bedömning av miljöprogrammets mål (Helår)	16
6 Utmaningar inför framtiden	22
7 Prestationer och nyckeltal	25
8 Uppdrag	28
9 Intern kontroll	Fel! Bokmärket är inte definierat.

1 Inledning

Socialnämnden fullgör kommunens uppgifter inom socialtjänst, flyktingmottagande, området funktionsnedsättning, familjerätt, ledningen av den kommunala hälso-och sjukvården, kommunens uppgifter enligt alkohollagen m.m. Driften av de verksamheter som ingår i nämndens ansvarsområde fullgörs av privata utförare enligt gällande kundvalssystem i kommunen, på beställning från socialnämnden eller av den egna regin inom vård och omsorg. Fram till 31 december 2018 ansvarade produktionsutskottet för driften. Från och med den 1 januari 2019 ansvarar socialnämnden även för den egna regin inom vård och omsorg. Socialnämnden ansvarar för uppföljning av individen beslut och insats samt kvalitets- och avtalsuppföljning av verksamheterna.

Socialnämndens huvudprocesser inom myndighetsutövningen är att efter ansökan eller anmälan utreda behov och fatta beslut om insatser. Uppdraget att verkställa beslutet ges till kommunala eller privata utförare av verksamhet inom kommunens kundvalssystem, upphandlade verksamheter eller insatser inom egenregi. För att genomföra huvudprocesserna finns ett antal stödprocesser. Dessa är till exempel upphandlingar, uppföljningar, utredningar och systemförvaltning. I socialnämndens ansvar ingår även att strategiskt planera för att tillgodose Danderydsbornas behov, t.ex. gällande äldres och personer med funktionsnedsättnings behov av boenden.

Socialkontoret är organiserat i tre avdelningar och en stab, från den 1 januari 2019 tillkommer en avdelning för egenregi inom vård- och omsorg. Ett arbete med en översyn över socialkontoret organisation har genomförts under året i syfte att stärka och effektivisera lednings- och utvecklingsarbete.

Familjeavdelningen handlägger ärenden som rör myndighetsutövning gällande stöd och skydd för barn och unga, rekrytering av familjehem, kontaktfamiljer och kontaktpersoner, familjerättsliga frågor samt mottagandet av ensamkommande barn. Till avdelningens insatser som inte är myndighetsutövning hör fältteamet som arbetar förebyggande, uppsökande och stödjande kring ungdomar samt resursteamet som arbetar med familjebehandling och förebyggande verksamhet.

Vuxenavdelningen arbetar med försörjningsstöd, stöd- och insatser till personer med missbruk, stöd och insatser till personer med psykisk funktionsnedsättning, mottagning av nyanlända samt budget- och skuldrådgivning och dödsboutredningar. Avdelningen ansvarar också för arbete med bostäder i form av korttidskontrakt och har ett särskilt ansvar avseende handläggning av ärenden gällande våld i nära relationer.

Avdelningen för äldre och personer med funktionsnedsättning ansvarar för ärenden inom äldreomsorgen gällande hemtjänst, vård- och omsorgsboenden samt dagverksamhet. Där handläggs också ansökan om insatser enligt Lagen om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS), färdtjänst, bostadsanpassningsbidrag mm. Inom avdelningen hanteras också frågor som anhörigstöd, färdtjänst, volontärsamordning för äldre mm.

Trots att socialnämndens prognos i september visade ett prognostiserat negativt resultat med – 4,4 mkr kunde istället årsresultatet redovisas till -1,8 mkr.

2 Periodens resultat

2.1 Driftredovisning

(mnr)	Budget	Bokslut	Avvikelse
Verksamhetens intäkter	114,9	142,6	27,7
Verksamhetens kostnader	734,8	764,3	-29,5
Nettokostnader	-619,9	-621,7	-1,8

2.1.1 Avvikelse mot budget

(tkr)	Budget			Bokslut			Avvikelse		
	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto	Intäkt	Kostnad	Netto
Nämnd och socialkontor	470	16 270	-15 800	1 001	16 792	-15 791	531	-522	9
Individ- och familjeomsorg	59 200	120 800	-61 600	62 448	132 687	-70 239	3 248	-11 887	-8 639
Socialpsykiatri	1 150	16 950	-15 800	817	17 455	-16 638	-333	-505	-838
Äldreomsorg	45 755	423 755	-378 000	45 372	417 155	-371 783	-383	6 600	6 217
Funktionsnedsättning	8 350	157 050	-148 700	10 393	160 992	-150 599	2 043	-3 942	-1 899
Externa projekt	0	0	0	15 710	12 350	3 360	15 710	-12 350	3 360
FoU	0	0	0	6 909	6 909	0	6 909	-6 909	0
Totalt	114 925	734 825	-619 900	142 650	764 340	-621 690	27 725	-29 515	-1 790

Bokslutet för 2018 redovisar en negativ avvikelse med 1,8 mnr och motsvarar en avvikelse med -0,3 % av budgetomslutningen.

Under året har genomgång av äldre projekt resulterat i att de avslutats och intäkter med 3,4 mnr har förstärkt resultatet positivt. Exkluderas den posten, innebär det att den ordinarie verksamhetens resultat utgör en negativ avvikelse med 5,2 mnr.

Omslutningen för intäkter och kostnader påverkas framförallt av externa projekt, FoU och av flyktingverksamheterna.

De större budgetavvikelserna utgörs av:

- Hemtjänsttimmar + 8,9 mnr
- Personalkostnader inklusive inhyrd personal - 5,2 mnr
- Avslutade äldre projekt + 3,4 mnr
- Familjehemsplaceringar barn och unga - 2,1 mnr
- Ensamkommande barn - 2,2 mnr
- Daglig verksamhet LSS - 1,9 mnr

Utöver den ordinarie verksamheten har externa medel sökts och erhållits motsvarande 12,4 mnkr:

Projekt	Belopp, tkr
Stimulans psykisk hälsa	903
Våld i nära relationer	191
Stimulansmedel barn och unga psykisk ohälsa	164
Habiliteringsersättning	1 349
Kompis Danderyd	135
Välfärdsteknik	1 132
Ökad bemanning inom barn och ungdom 2018	431
Ökad bemanning inom ÄO 2018	8 045
Totalt	12 350

Nämnd och socialkontor + 200 tkr inklusive överskottsprojekt

Bokslutet överensstämmer i stort med budget. Nämnden redovisar ett överskott med 70 tkr. Äldre avslutade projekt förstärker intäktssidan med 130 tkr.

Individ- och familjeomsorg exklusive flyktingmottagande – 7,4 mnkr

Kostnaderna för placeringar av barn och unga HVB-hem (hem för vård och boende), familjehem samt stödboende uppgick till 11,8 mnkr och ökade med 1,6 mnkr i förhållande till 2017. Budgeten för båda åren ligger på samma nivå och den negativa avvikelser för 2018 uppgår till 2,8 mnkr.

Kostnaden för försörjningsstöd har glädjande sjunkit från 2017 års nivå på 6,9 mnkr till 6,2 mnkr och innebär en positiv avvikelse mot budget med 0,5 mnkr. Budgeten ligger på samma nivå båda åren. Antalet hushåll ligger på samma nivå medan snittersättningen/månad har sjunkit med drygt 1 000 kr.

Myndighets- och administrationsverksamheterna redovisar sammantaget ett underskott med 3,7 mnkr. Svårigheter med rekrytering av handläggare har för båda avdelningarna inneburit att inhyrd personal anlåtats till en kostnad av 4 mnkr, en ökning med 1 mnkr i förhållande till föregående år. Merkostnaden beräknas till 1,8 mnkr.

Flyktingverksamhet – 1,2 mnkr

Nyanlända + 1 mnkr

Hur stora intäkterna för nyanlända blir under respektive år under budget- och planperioden beror på när under året den nyanlände kommer. Statsbidraget börjar betalas ut från och med månaden efter anvisningsmånaden. Statsbidraget betalas ut under två år. Socialkontoret följer utvecklingen för att bättre kunna förutse de ekonomiska konsekvenserna av ersättningssystemet. En positiv avvikelse redovisas med 1,5 mnkr och som till stora delar förklaras av att ansökningar för ersättning för hyresbortfall har genomförts.

Försörjningsstödet för etablering har sedan oktober 2017 ökat kraftigt men har mattats av under senare delen av 2018 och i förhållande till prognosen. 2017 uppgick kostnaden till 4 mnkr och 2018 till 5,5 mnkr. I förhållande till budget motsvarar det en negativ avvikelse med 500 tkr. Ökningen gäller främst kompletterande ekonomiskt bistånd under hela etableringsperioden samt

kostnader för tillfälligt boende. Det är också ett ökat antal ensamkommande flyktingbarn i åldern 20 år eller yngre, vars försörjning tillgodoses genom försörjningsstöd. Statsbidraget täcker inte de kostnaderna.

Ensamkommande barn -2,2 mnkr

Prognosen för ensamkommande barn pekade på ett negativt resultat med 3,9 mnkr. De två avtalen som tecknats med Migrationsverket avslutades i december 2016 respektive mars 2017.

Att ersättningen skulle bli lägre, och istället för avtalad ersättning skulle kommunen ersättas för faktiska kostnader, uppmärksammades inte. Det innebar att intäkterna blev 2,3 mnkr lägre än vad som uppskattades i bokslutet för 2017. Utfallet kompenseras dock av en ersättning på 1 mnkr som avser ersättning för kostnader före 2013.

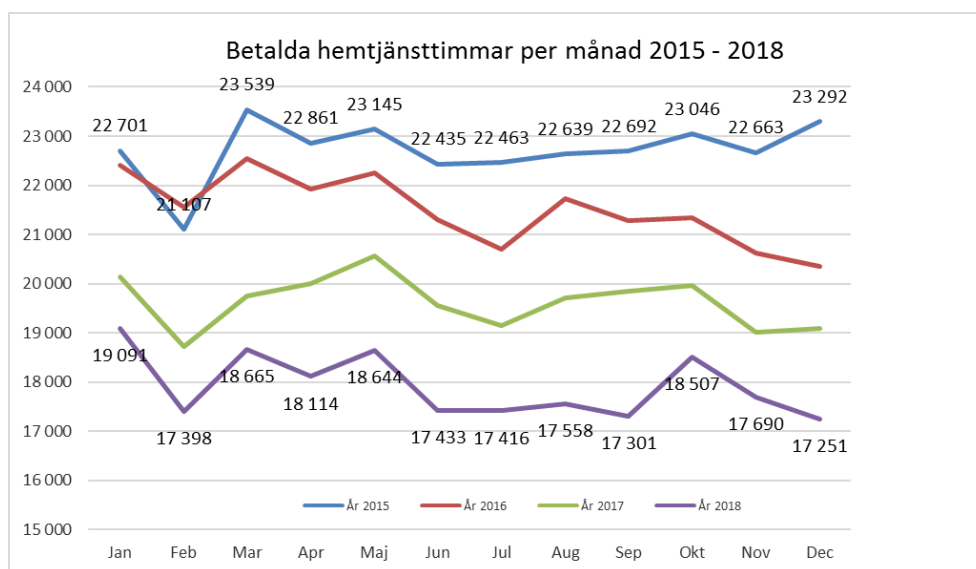
Ett intensivt arbete har pågått hela året med att arbeta fram olika lösningar. Sättraängsvägens HVB-boende omstrukturerades till stödboende. Från 22 platser till 10 och med en halverad dygnskostnad. En lägre beläggning, framförallt innan omstruktureringen, innebar lägre ersättning motsvarande 1,3 mnkr. Flera ansökningar till Migrationsverket om ersättning för förhöjda kostnader har fått avslag, men efter överklagande har kommunen fått rätt till den begärda förhöjda ersättningen.

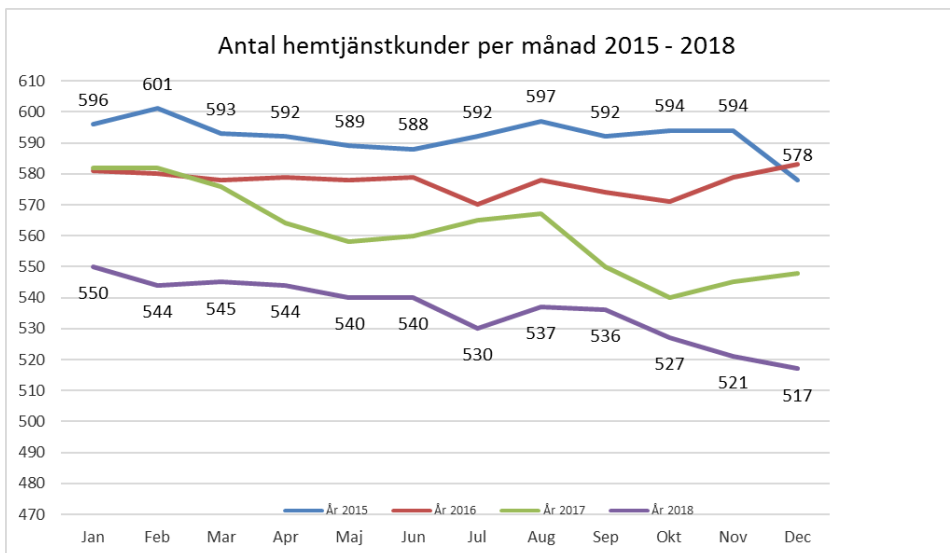
Socialpsykiatri – 800 tkr

I förhållande till 2017 har kostnaderna ökat med 1,6 mnkr. De nya avtalen för särskilt boende svarar för merparten av den negativa avvikelsen samt att fler är i sysselsättning. Även antalet personer med kontaktperson ökade.

Äldreomsorg + 6,2 mnkr

Hemtjänsten svarar för merparten av det positiva resultatet. Antalet beviljade och utförda timmar fortsätter att minska och förklaras av den nya och samlade organisationen för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull och att biståndsbesluten följs upp och hålls aktuella på ett bättre sätt än tidigare. Antalet kunder är färre och antal utförda timmar/kund har minskat. I förhållande till 2017 har antalet utförda timmar minskat med 15 500.

Minskad kö under första halvåret till vård- och omsorgsboende bedöms också påverka behovet av hemtjänst då antal personer som fått hjälp i hemmet minskade något under första halvåret. Färre har haft behov av korttidsboende än budgeterat, motsvarande 1,4 mnkr. Äldreboendena som omsluter 233 mnkr har haft en hög beläggning och redovisar en negativ avvikelse med 1,2 mnkr. Inga kostnader har fakturerats för utskrivningsklara från sjukhusen.

Funktionsnedsättning -1,9 mnkr

Fler nya ärenden framförallt inom korttidsvistelse och boende för vuxna har ökat och motsvarar en kostnadsökning i förhållande till budget med 1,6 mnkr. Förseningen av nya boenden påverkar behovet av andra insatser.

Korttidsvistelse för barn redovisar dock en positiv avvikelse med 600 tkr. Färre barn har haft insatsen i förhållande till 2017.

Turbundna resor kostar betydligt mer efter senaste upphandlingen som genomfördes av STIC (Stockholms inköpscentral, SKL Kommentus) på uppdrag att kommunerna i Stockholms län. Merkostnaden beräknas till 1,3 mnkr och motsvarar en kostnadsökning med ca 50 procent.

Externt finansierade projekt

Ett flertal projekt har finansieras med sökta och beviljade statsbidrag inom samtliga områden. De redovisas samlat i tabellen ovan och är inte budgeterade. Intäktsöverskott består av ett antal projekt för vilka statsbidrag betalats ut och delvis använts under flera år tillbaka. Projekten har slutrapporterats i enlighet med kraven på återrapportering, men bl a personalkostnader har inte alltid bokförts på projekten. Det har resulterat i överskott med 3,4 mnkr.

FoU Nordost

FoU Nordost bedriver forsknings- och utvecklingsverksamhet för nordostkommunerna och landstinget. FoU ekonomiska resultat påverkar inte nämndens resultat men omslutningen för intäkter och kostnader.

Åtgärder med anledning av budgetavvikelser

Handlingsplan för att minska beroendet av inhyrd personal har tagits fram. Fortsatt arbetet med att vara en attraktiv arbetsgivare för att kunna rekrytera och behålla medarbetare. Nära arbetsledning,

kompetensutveckling är viktiga inslag tillsammans med utvecklings- och karriärmöjligheter. Målet är att minska behovet av inhyrd personal till höga kostnader.

Fortsatt utveckling av modellerna för uppföljning inom flyktingverksamheten.

Ekonomisk risk framöver

Placeringskostnaderna för barn och ungdomar ligger kvar på samma höga nivå.

Personalsituationen inom IFO för att klara utredningarna inom barn och ungdom samt mottagandet av nyanlända.

Flyktingverksamheterna, framförallt försörjningsstödet och eventuell påverkan på det ordinarie försörjningsstödet.

2.2 Investeringsredovisning

<i>(mnkr)</i>	Budget	Bokslut	Avvikelse
Inventarier	0,2	0,0	0,2
Nettokostnader	0,2	0,0	0,2

Inga investeringar har gjorts under året.

3 Viktiga händelser i verksamheten

3.1 Socialnämnden övergripande

Mottagande av nyanlända har varit en stor utmaning under året. Det har varit inflyttning i de modulhus som kommunen uppfört på Rinkebyvägen, Ekeby. Modulhusen vid Båtmanstorp blev klara till hösten 2018. Eftersom en stor andel av de nyanlända är kvotflyktingar är mottagandet personalkrävande. Kvotflyktingar är utvalda av FN:s flyktingorgan UNHCR och kommer direkt från flyktingläger i olika delar av världen. Ett bra mottagande med bra möjligheter Ett bra mottagande med bra möjligheter till integration kräver insatser av både praktisk, ekonomisk och strategisk karaktär. Arbetet med välkomstcentret har funnit sina former och är en uppskattad del av kommunens mottagande. Boendesök både individuellt och i grupp samt insatser av arbetscoacher och den möjlighet till ”extratjänster” som varit under året, är en viktig del av kommunens integrationsarbete.

Vad gäller ensamkommande barn/ungdomar så har mottagandet varit mycket mindre än tidigare. Antalet ensamkommande som kommunen ansvarar för har succesivt minskat och uppgår vid årets slut till drygt 50. Utmaningen ligger i att hantera boendefrågor, stöd och uppföljning samt att förbereda ungdomarna för vuxenlivet.

Antalet anmälningar och utredningar gällande barn och unga har ökat under de senaste åren och även behovet av placeringar av barn och unga. Ökningen innebär ökade kostnader för placeringar och är även mer personalkrävande i utrednings-, bedömnings- och uppföljningsarbetet

Kommunen har behov av att bygga nya vård – och omsorgsboenden samt nya LSS-boenden. Planprocesser och planering pågår. Gällande LSS-boendet är planen överklagad och kommunen väntar på domstolens utslag. Det är ännu oklart när nya boenden kan stå klara.

Rekryteringen av erfaren personal till myndighetsutövningen har varit ansträngd under flera år. Det gäller för Danderyd såväl som för andra kommuner i landet. Samtidigt har den ökade arbetsbelastningen på IFO inneburit att vakanser har behövt fyllas upp med konsulter. Alla avdelningar på socialkontoret har under året varit tvungna att ta in konsulter från bemanningsföretag för att klara arbetssituationen. Ett aktivt arbete har genomförts för att successivt avveckla beroendet av konsulter, detta har varit framgångsrikt och vid årets slut fanns endast någon enstaka konsult kvar som bemanning.

Socialkontoret har evakuerats till tillfälliga lokaler under ombyggnadsarbeten i Mörby centrum. Beslutet kom sent under våren och planering för att säkerställa att socialkontorets behov tillgodoses i de tillfälliga lokalerna har varit intensiv. Inflyttningen var den 1 december och socialkontoret kommer att vara i de tillfälliga lokalerna i ca 1,5 år.

Bidrag till föreningar

Socialnämnden har under året betalat ut totalt 355 tkr i föreningsbidrag till Täby/ Danderyd kvinnojour, pensionärsföreningar och andra föreningar vars arbete är ett komplement till socialnämndens verksamheter.

3.2 Individ och familjeomsorg, barn och ungdom

IFO Barn o ungdom

- Antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga ökar hela tiden samt även antalet inledda utredningar. 2014 inkom totalt 489 anmälningar och 160 utredningar inleddes. 2017 var ökningen stor då det inkom 861 anmälningar samt 278 utredningar genomfördes. Ökningen har fortsatt 2018 då det inkom 915 anmälningar samt 306 utredningar inleddes. Det innebär i stort sett en dubbling i antalet anmälningar och genomförda utredningar på en femårsperiod.
Antalet socialsekreterare som arbetar med utredningar barn och unga har utökats successivt de senaste åren. Det är en stor utmaning att göra ett gott arbete med hög rättssäkerhet samtidigt som arbetssituationen ska vara god så att alla socialsekreterare kan få den arbetsledning och det stöd de behöver.
- Sedan 2016 har det varit en kraftig ökning av placeringar av barn och unga. De akuta situationerna då det finns omedelbar fara för den unges hälsa och utveckling har också ökat. Under 2018 fattades elva beslut om att omedelbart omhänderta barn enligt 6 § LVU (2014 inget barn, 2015 fyra barn, 2016 tolv barn, 2017 sju barn). Ökningen innebär självklart ökade kostnader då mer vårdkrävande placeringar innebär betydligt högre kostnader som är svåra att påverka. Ökningen innebär också ett mer komplext handläggningsarbete för socialsekreterarna.
- 2017-07-01 infördes ett nytt ersättningsystem för ensamkommande barn och unga. Systemet innebär schablonersättningar utifrån den unges ålder. För barn och unga under 18 år är bidraget 1350kr/dygn och för ungdomar över 18 år 750kr/dygn. Ingen hänsyn tas till de verkliga vårdkostnaderna förutom för de unga som vårdas med stöd av LVU. Familjeavdelningen har arbetat mycket med att se över priser och villkor under 2017 och 2018. Familjeavdelningen har utarbetat ett arbetssätt för rekrytering av vårdplatser. I samband med detta görs bl.a. kontroll av tillstånd och en pris- och villkorsförhandling. Det noggranna arbetet får positiva konsekvenser på flera sätt t.ex. möjliggör det placeringar med gott resultat, skapar en kostnadskontroll samt avlastar socialsekreterarna från administrativt arbete.
- I december ansvarade kommunen för 54 ensamkommande ungdomar, varav 44 har uppehållstillstånd. Asylprocessen tar fortfarande lång tid för de ensamkommande ungdomarna vilket påverkar deras psykiska hälsa. 34 ensamkommande ungdomar har avslutats under

året och åtta nya har tillkommit. Den vanligaste anledningen till avslut var att den unge fyllt 18 år innan asylprocessen avslutats och då hänvisades till Migrationsverkets boenden.

- Kommunen ansvarar för de ensamkommande ungdomarna till och med juni det är den unge fyller 20år. Efter det ansvarar den unge själv för sin ekonomi och boende. En handläggningsrutin har skapats för att följa upp och stödja de unga till att bli självförsörjande och ta eget ansvar. Detta innebär också att mängden ensamkommande ungdomar som kommunen ansvarar för troligen kommer att minska de kommande åren. I juni 2019 avslutas 13 ungdomar och i juni 2020 avslutas 11 ungdomar och år 2021 13 st.
- Arbetet med att anpassa resursteamets verksamheter till kommunens aktuella behov har fortsatt under 2018. Det har varit en stor ökning av insatser i form av öppenvårdsbehandling under 2017 och 2018. Behandlingsinsatserna har utvecklats och vilka förebyggande arbeten som ska genomföras har förtydligats. Bland annat pågår ett utvecklingsarbete kring utredning och behandling för familjer med föräldrar i svår konflikt. Föräldrastödsprogrammet KOMET pågår intensivt och i stort sett alla familjebehandlare är utbildade i detta.
- Skolnärvaroteamet har fortsatt sitt arbete med målet att öka elevers skolnärvaro. Verksamheten bedrivs gemensamt av socialnämnden och bildningsnämnden. Uppdraget har initialt varit att upprätta och implementera gemensamma handlingsplaner för alla skolor hur skolfrånvaro ska hanteras samt att vara ett stöd för skolorna i detta arbete (både strukturellt och på individnivå).

3.3 Individ och familjeomsorg, vuxen

- Enligt lag är kommunen skyldig att ta emot anvisade nyanlända för bosättning i kommunen. 2018 förväntades kommunen ta emot 139 nyanlända plus de 8 som inte mottogs året innan. Det fanns resurser för att klara mottagandet men Migrationsverket aviserade endast 127 personer, 66 vuxna och 61 barn. Av de 127 personerna var 48 kvotflyktingar. 113 personer kom från Mellanöstern och 8 från Afrika.
- Kommunen tog under 2016 och början av 2017 främst emot ensamstående personer, vilket har legat till grund för de planerade modulhusens utformning. Sedan sommaren 2017 har kommunen i högre grad tagit emot allt fler familjer och ibland stora familjer. Förändringen har ökat behovet av större lägenheter, vilket hanterats genom att seniorlägenheter har använts. Det rör sig om lägenheter som inte är attraktiva för seniorer. Vid årsskiftet 2017/2018 fanns det inte fler stora lägenheter att tillgå. Socialkontoret har informerat Migrationsverket om den rådande situationen och uttryckt önskemål om att Danderyds kommun i största möjliga mån vill ta emot ensamstående personer och par, alternativt små familjer. Under 2018 har Migrationsverket i högre utsträckning aviserat ensamstående personer till vår kommun. Se tabellen nedan:

Familjesammansättning		
Hushållsstorlek	Antal	Procent
1 person	7	18%
2-3 personer	19	49%
4-5 personer	8	20%
6- personer	5	13%
Antal hushåll:	39	100%

- Avdelningens arbetscoacher har haft fokus på att nyanlända ska få anställning som extratjänster inom kommunala verksamheter. 49 personer har fått anställning inom extratjänster medan 22 personer har fått arbete på den ordinarie arbetsmarknaden. 11

personer har fått insatser via arbetsförmedlingen.

- Kommunen har beslutat att bostadsförsörjningen för nyanlända ska tillgodoses genom korttidskontrakt, genom uppförande av modulhus samt genom inköp av bostadsrättslägenheter för korttidsuthyrning. Under juli månad stod det sista modulhusprojektet om 48 lägenheter inflyttningsklart. Tekniska kontoret har också haft en ambition att möjliggöra uthyrning genom civilsamhällets försorg, dock har gensvaret inte varit så stort.
- Under det gångna året har en hög andel nyanlända i genomgångsbostäder bott sin maxtid om 2 år. Det befarades att avslag på förlängda insatser skulle leda till en ökning gällande akut bostadslösa personer på tillfälligt boende. Så blev inte fallet, vilket måste ses som ett mycket gott resultat både avseende bostadsförmedlarnas insatser men också beroende på att gruppen nyanlända bedöms ha varit förhållandevis resursstarka.

Bostadsförmedlarna har erbjudit de nyanlända ett anpassat stöd utifrån deras individuella behov. De har gett konkreta tips och handfast stöd i tillvägagångssättet att hitta en bostad (exempelvis genom att skapa inloggningskonton och att formulera personliga brev för att söka på andrahandsmarknaden). De har även hjälpt till med att registrera i bostadsköer, följa upp kötider och ge vägledning om bostadssituationen runt om i landet. Majoriteten av de nyanlända har flyttat till boenden inom andrahandsmarknaden runt om i länet. Enstaka har flyttat till förstahandskontrakt och någon har till och med köpt bostad.

- Försörjningsstödsgruppen har varit föremål för en omorganisation som resulterat i en mottagningsfunktion och en funktion för långtidsärenden. Denna verkställs under första kvartalet år 2019.
- Under 2018 inleddes 170 utredningar om rätt till ekonomiskt bistånd. 78 av dem avsåg personer som befann sig inom etableringen. I snitt betalas bistånd ut till 96 hushåll i månaden. Sammanlagt har 12 165 259 kr beviljats till ekonomiskt bistånd under året att jämföra med 11 333 055 kr 2017.
- Ett intensifierat arbete med akut bostadslösa personer har gett bra resultat under 2018. Arbetet påbörjades redan under 2017 men resultaten har främst visat sig under 2018. 29 hushåll (32, 2017) fick under året ekonomiskt bistånd till kostnader för tillfälligt boende för knappt 2,6 mnkr (3,8 mnkr 2017). Vid årsskiftet 2018/19 var det endast 8 hushåll på tillfälligt boende varav 1 hushåll hade bott på tillfälligt boende under mer än 1 års tid. Detta är en avsevärd minskning jämfört med tidigare år. Av de hushåll som flyttat under året hade de som bott längst varit placerad på tillfälligt boende sedan april år 2013.

Majoriteten av de som har flyttat från tillfälligt boende till egna första- eller andrahandskontrakt har varit barnfamiljer. 1 jan 2018 var 11 hushåll barnfamiljer att jämföra med 31 dec 2017 då endast 3 hushåll var barnfamiljer

- En familj har utsatt för våld i nära relationer varit placerad under en knapp månad. Sammanlagt fem personer har beviljats samtalsstöd via ”Alternativ till våld” (ATV), vilket är en ökning jämfört med föregående år. Kommuninnevånarna har även på eget initiativ vänt sig till ATV i ökad utsträckning.

- Tio hushåll har aktualiserats med anledning av våld i nära relation under år 2018. Sammanlagt har 9 ärenden öppnats under 2018 för att inleda utredning. Av dessa 9 var 2 aktualiserade under december 2017.
- Välkomstcentret har under 2018 fortsatt att hålla öppet fyra gånger i veckan och är numera en väl integrerad del av arbetet med mottagandet av nyanlända. Centret har totalt haft 1318 besök under 2018 med ett snitt på 6,8 besökare per tillfälle, en ökning med 2,6 jämfört med föregående år. Totalt har 41 introduktioner genomförts där nyanlända ges en personlig genomgång om vilka föreningar och aktiviteter det finns för integration i Danderyd. Det har blivit möjligt för nyanlända att göra en intresseanmälan i Välkomstcentret för att få en arbetscoach och flera nyanlända har fått extratjänster via denna ingång.
- För att öka volontärernas kompetens så hålls fortlöpande kunskapsträffar för de 25 personer som bemannar välkomstcentret, det är främst volontärer men också fyra nyanlända som har extratjänster inom kommunens verksamheter och har en del av sin arbetstid förlagd i Välkomstcentret. Volontärerna har gjort studiebesök men också tagit emot besök från andra kommuner.
- Arbetet med att länka nyanlända till föreningar har fortsatt under 2018 och ännu fler föreningar har börjat engagera sig för integrationen. Danderyds Kommun, IFK Stocksund och Alla Tillsammans i Danderyd, med stöd från Stockholmsidrotten, startade tillsammans upp Drop-in fotboll som är öppen för alla vuxna en gång i veckan. Två föreningsnätverk med 10 medverkande föreningar på våren och 30 på hösten har genomförts. Utöver volontärverksamhetens arbete med att länka nyanlända till föreningar så har VIDA-projektet dessutom gjort 34 matchningar av nyanlända med föreningar under projekttiden (augusti 2016 – december 2019). VIDA projektet avslutades vid årsskiftet.
- Danderyds Kommun har beviljats 753 tkr i utvecklingsmedel från Länsstyrelsens paragraf 37a för att driva ett kompismatchningsprojekt tillsammans med Kompisbyrån Danderyd och Alla Tillsammans i Danderyd. Projektet startades i september 2018 och pågår 2019 ut, det drivs som ett Idéburet Offentligt Partnerskap. Totalt ska minst 50 matchningar mellan nyanlända och etablerade kommuninvånare göras under projekttiden och fokus ligger på att nå ut till nyanlända familjer och kvinnor.
- Missbruksgruppen har haft gruppverksamhet inom anhörigstöd, samt under våren tillsammans med familjeavdelningen parallella barn- och föräldragrupper (Barnkraft). 1 januari fick kommunerna ansvar för personer med problematiskt spelande.
- Endast en person har blivit omhändertagen med stöd av lag om vård av missbrukare i vissa fall (LVM) (en person 2017, två personer 2016, fem personer 2015). Det kan sannolikt bero på att avdelningen nu jobbar aktivt med stödinsatser och med ”Bostad först”.

3.4 Socialpsykiatri

- Regeringen beslutade i maj 2012 om en handlingsplan, PRIO psykisk ohälsa – plan för riktade insatser inom området psykisk ohälsa 2012 - 2016. Socialkontoret har under året arbetat med att se över hur arbetet med fokusgrupper för brukare och anhöriga ska bedrivas. Arbetet med samordnade individuella planer (SIP) har också fortgått.

- Kommunens boenden med särskild service samt boendestöd, Vasavägen och Herrgårdsvägen har varit föremål för en upphandling som resulterade i att verksamheten fick en ny utförare, Attendo.
- I Träfflokalen är besöksfrekvensen 7,6 personer per öppet tillfälle.

3.5 Äldreomsorg

Hemtjänst och dagverksamhet

- Hemtjänstens timmar och kunder har visat en sjunkande trend sedan år 2015. 23 292 timmar per månad år 2015 och 17 251 år 2018, se graf tidigare i dokumentet. Olika förklaringar kan vara förutom de som nämnts så noteras en viss nedgång i Danderyds befolkning i åldersgruppen över 85 år de senaste två åren. En nationell förklaringsmodell är också att de äldre blir alltmer aktiva och friskare. Biståndshandläggarnas uppföljningar medverkar till ökad självständighet och insatser som inte längre behövs kan avslutas. Vid uppföljningarna bevakas även att kunden har all det stöd och den hjälp som behövs.
- Hemtjänsten har analyserats på flera sätt under 2018. En genomlysning av hemtjänsten genomförd av konsultföretaget Inriktas påbörjades under slutet av 2017 och resultatet presenterades under februari 2018. Resultatet visade att kontinuitet kunde kopplas till avböjda besök, att Danderyd ligger högt gällande andel tid beviljat per individ och förbättringsåtgärder för ökad kvalitet och effektivitet togs upp. Under våren 2018 genomförde PwC en revision av hemtjänsten vilken resulterade bedömningen att socialnämnden i allt väsentligt säkerställer en god biståndsbedömning genom ändamålsenlig styrning och ledning. Med anledning av Inriktas och PwC's rapporter skapades under hösten 2018 en handlingsplan över områden som kan förbättras. Handlingsplanen kommer att tas upp för beslut i socialnämnden i mars 2019. Samma parter som involverades i Inriktas arbete tog även del i arbetet med handlingsplanen.
- En samlad organisation för larmutryckningar inom trygghetslarmet och nattpatrull infördes under egen regi år 2018. Även Fixartjänst fördes in under egen regi.
- Dagverksamheten vid Oliven och Soltorpet utökades under hösten 2018 med fler platser och öppethållande på för- och eftermiddagar samt under helger. Det blev ett lyckosamt drag då det kunde noteras att kön för dagverksamheten sjönk och fara för ej verkställda beslut eliminerades.

Vård- och omsorgsboende

- Hög nöjdhet i brukarundersökningen ”Så tycker de äldre om äldreomsorgen”, bl. a. Annebergsgården fick 100 %
- I kommunen finns det idag sju vård- och omsorgsboenden varav tre bedrivs i enskild regi. Det totala antalet platser inom kommunen uppgår till 286 stycken. 42 personer bor på boenden i andra kommuner som är godkända i Danderyds kundval genom LOV (Lagen om valfrihetssystem) eller genom individavtal.
- Boendeplanen som togs av socialnämnden i september 2018 visar att det behövs permanenta vård- och omsorgsboendeplatser och korttidsboende. År 2023 beräknas Danderyds kommun vara i behov av 60 nya platser i vård- och omsorgsboende och 27 korttidsplatser. Behovet förklaras av att ett boende med permanenta platser, Odinslund har lokaler som kommer att behöva avvecklas längre fram samt att idag har vi inget

korttidsboende i Danderyds kommun och det är många klagomål på att det är långt att som anhörig resa till korttids för att besöka sin närstående. Behovet kan också förklaras av att det sjunkande antal äldre kommer enligt befolkningsprognosen snart att vända igen och vi får fler äldre i Danderyds kommun. Det börjar öka med ca 18 individer 85–89 år redan under 2019 för att sedan öka mer under 2020-21 med ca 22. De som är över 90 år ökar först 2020–21 med ca 22 individer. Två nya vård- och omsorgsboenden planeras på tomtorna Gingungagap och Solgården.

- Under 2018 har antalet personer med beslut på vård- och omsorgsboenden som väntar på att få en plats ständigt varit ca 15 personer. Av de 15 har andelen som väntar på demensplats varit något högre.
- Sedan juni har det inte placerats någon boende från Danderyds kommun i en annan kommun (LOV-plats). Däremot har vi under 2018 placerat 6 personer på kommunens platser som sökt från annan kommun.
- Statistik innanför och utanför kommunen från lokalförsörjningsplanen.

Seniorlägenheter

Socialnämnden beslutade den 10 december 2018 att lämna tjänsteutlåtande om redovisning kring socialkontorets pensionärsbostäder till kommunstyrelsen med begäran att få utrett om ansvaret för kö och annan administration kan flyttas över till fastighetsnämnden.

Övriga prioriterade områden under 2018

- Utförare i äldreomsorgen hade möjlighet att under 2018 ansöka om statligt finansierade medel för att påbörja satsningar och finansiera redan påbörjade projekt inom välfärdsteknik och digitalisering.
- Personalen har deltagit internt anordnade workshop för ökad kompetens inom området våld i nära relationer.
- Jämförelseverktyget för vård- och omsorgsboende är lanserat på hemsidan. En utmaning är att socialkontoret har ont om resurser för att underhålla och uppdatera vilket är av stor vikt. I slutet av 2018 fördelades uppgifterna inom en arbetsgrupp med målet att hitta ett bra system inom ramen för befintliga tjänster på socialkontoret.

3.6 Funktionsnedsättning

Gruppboende LSS

- Idag finns det sex stycken gruppboenden inom LSS inom kommunen med totalt 30 platser. 24 platser köps in i boenden som är belägna i andra kommuner. År 2020 kommer 6 nya platser att behövas och 2022 ytterligare 6.
- Gruppboendet Lyckovägen har lokaler som inte uppfyller myndighetskraven. Planering pågår för att bygga om en f.d. förskola till ny gruppboende vilken enligt nuvarande plan ska stå klar 2020. Detaljplanen är överklagad men arbetet är förberett så att ombyggnationen kan initieras så fort domstolsbeslutet är klart.
- En lägenhet i Santararavägens gruppboende tillkommer under år 2019. Dock har de inte fått bygglov ännu.

Serviceboende LSS

- I kommunen finns även två stycken serviceboenden inom LSS med totalt 18 platser. Serviceboendet Nora torg behöver ersättningslokaler. Det är ett serviceboende som startade i februari 2016. Boendet består idag av sju lägenheter och en lägenhet med gemensamhetslokal och personalrum. Boendet kommer under en övergångsperiod ha temporära ersättningslokaler på Danarövägen, med totalt 6 lägenheter, eftersom nuvarande fastighet kommer att byggas om och användas till andra ändamål. Inflyttning beräknas till våren år 2019. 12 bostäder kommer att köpas in i nyproduktionen som uppförs i Mörbylund dit verksamheten kommer att flytta år 2021, i samband med det utökas boendet till att omfatta sammanlagt 11 lägenheter för boende.
- Ytterligare ett nytt serviceboende med 11 bostäder kommer att behövas senare under perioden med verksamhetsstart från år 2023.

Personlig assistans och daglig verksamhet

- En höjd habiliteringsersättning har betalats ut under 2018 till brukare med daglig verksamhet enligt LSS med stöd av ett statsbidrag. Istället för 6 kr/tim betalades det under 2018 tillfälligt ut 12 kr/tim. Statsbidraget omfattade 1 413 000 kr för Danderyds kommun. Övriga insatser för personer med funktionsnedsättning.

4 Övergripande målbedömning (Helår)

Nämndens inriktningsmål	Budget 2018	Utfall 2018
I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst och äldreboende. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande.	●	●
Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.	●	●
Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.	●	◆
Danderyds omsorg för personer med funktionsnedsättning är av hög kvalitet och bidrar till goda levnadsvillkor.	●	●

Nämndens inriktningssmål	Budget 2018	Utfall 2018
Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom med målet att nå högsta kundnöjdhet.	●	●
Socialkontoret upptäcker och erbjuder anpassat stöd till personer i alla åldrar, som är eller har varit våldsutsatta.	●	●
I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser	●	●
Företag ska i sina kontakter med socialkontoret få snabb och effektiv handläggning av sina ärenden.	●	●

4.1 Redovisning av mål (Helår)

Socialnämnden övergripande

Inriktningssmål:

I Danderyd bedriver alla nämnder kostnadseffektiv verksamhet inom sina programområden. Varje nämnd kan redovisa sambandet mellan mål, uppnådda resultat, prestationer och resurser

Resultatmål:

Ett bokslut som överensstämmer med budget.

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Målet anses uppfyllt trots ett ekonomiskt bokslutsresultat som avviker med -1,8 mnkr mot budgetram. Detta motsvarar en avvikelse med 0,3 % av budgetramen och kan till största delen förklaras genom en ökning av volymer inom placerade barn och ungdomar, funktionshinderområdet samt kostnader för personal.

Individ och familjeomsorg, barn och ungdom

Inriktningsmål:

Danderyds individ- och familjeomsorgsverksamhet ger familjer och individer stöd och vård av hög kvalitet och insatserna stärker den enskilde individens förmåga till egenansvar.

Resultatmål:

Barnens bästa prioriteras i all handläggning.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Socialtjänsten arbetar efter barnkonventionens regler och socialtjänstlagen med fokus på barnets bästa. Barn-och ungdomsgruppen arbetar aktivt med att barnperspektivet ska vara tongivande genom all handläggning bland annat genom att barnet kommer till tals och får relevant information. Även efter utredningens slutförande, vid beslut och uppföljning av insatser är barnet aktivt. Risk- och skyddsfaktorer hos barnet och dess omgivning värderas regelbundet för att bedömning ska kunna göras om barnets bästa.

Utvecklingsarbeten har genomförts inom familjeavdelningen men också tillsammans med vuxenavdelningen för att bättre klarlägga barns situation då någon av föräldrarna har missbruksproblem (Tyresömodellen) samt barn som varit våldsutsatta.

Arbetet med föräldrar som har en hög konfliktnivå är mycket svårt för flera arbetsgrupper. Arbetet är resurskrävande och upplevelsen är ofta att socialtjänsten inte kan bistå att förbättra barnets situation. Resursteamet, barn och ungdomsgruppen och familjerätten har genomgått utbildning i bemötande, arbetsmetoder samt behandling för familjer som befinner sig i hög konflikt. Parallellt har en nystartad arbetsgrupp samt gemensam handledning startats för att genomföra ett strukturellt utvecklingsarbete.

Indikator på måluppfyllelse:

Utifrån genomförda aktiviteter och delaktiviteter bedöms målet vara uppfyllt.

Resultatmål:

Barn och ungdomar som riskerar negativ utveckling fångas upp tidigt.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

All kunskap om barns och ungdomars utveckling visar att ju tidigare de får stöd desto mindre omfattande åtgärder behövs från socialtjänsten senare i livet.

Ett utvecklingsarbete har påbörjats med resursteamets verksamheter. Samhället förändras samt dess villkor och då behöver också det förebyggande arbetet förändras samt vilka

behandlingsmetoder som erbjuds. En stor satsning har gjorts på föräldrastödsprogrammet Komet. I stort sett all personal på resursteamet har utbildats i metoden och flera gruppverksamheter har genomförts. Verksamheten är mycket eftersökt.

Under hösten 2017 startade ett förvaltningsövergripande projekt gällande barn med hög skolfrånvaro. Forskning visar att den enskilt största skyddsfaktorn i ett barns utveckling är en fungerande skolgång. Målet är att genom samarbete över nämndgränserna minska skolfrånvaron för barn och unga. Projektet pågår till augusti 2019. Indikationerna visar att problematiken med hög skolfrånvaro är större än väntat och att behov av stöd och insatser är stort. Antalet anmälningar rörande skolfrånvaro ökar till socialtjänsten samt även insatserna till barnen och deras föräldrar. Under året behöver ställning tas kring hur samverkan ska fortsätta kring barn med problematisk skolnärvaro såsom tex implementering av handlingsplan, behandlingsformer.

Alla nyanlända föräldrar deltar från och med 2016 i en föräldrautbildning som syftar till att göra dem tryggare i sitt föräldraskap i Sverige. Innehållet är bland annat värderingar, demokrati, jämställdhet, integration, skola/förskola/BVC.

Indikator på måluppfyllelse:

Utifrån genomförda aktiviteter bedöms målet vara uppfyllt.

Resultatmål:

Barn och ungdomar samt föräldrar får stöd att hantera sin livssituation

Bedömning utfall

Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Under hela handläggningen av ett barns situation görs regelbundna bedömningar om barnets och familjens behov och mottaglighet för förändring och insatser. Redan vid mottagningen av en ny anmälan eller ansökan påbörjas en förändringsprocess med alla i familjen. Processen fortsätter sedan under utredningen. Om socialtjänsten bedömer att det finns behov av förändringsarbete och vårdnadshavare och barn samtycker till det ges alltid aktuellt bistånd till familjen. Om det finns behov av omedelbara insatser redan under utredningstiden inleds de skyndsamt.

Under året har flera olika utvecklingsarbeten genomförts för att bättre kunna möta barnens, de unga och deras familjers behov. Föräldrastödsprogrammet KOMET pågår intensivt och i stort sett alla familjebehandlare är utbildade i detta. Kommunens resursteam har även utbildats i behandlingsmetoden Circle of security. Trygghetscirkelns föräldraskap är ett videobaserat utbildningsprogram som syftar till att skapa trygga och tillitsfulla relationer mellan barn och föräldrar. Metoden ger föräldrar möjlighet att bli mer lyhörda och uppmärksamma på barnets behov och få insikter och verktyg för att utveckla omsorgsförmågan och föräldraskapet.

Även det utvecklingsarbete som beskrivs ovan såsom skolnärvaroverksamheten, föräldrautbildning för nyanlända föräldrar samt samverkan och stöd till föräldrar med svåra konflikter omfattas inom detta mål.

Indikator på måluppfyllelse:

Utifrån genomförda aktiviteter bedöms målet vara uppfyllt.

Individ och familjeomsorg, vuxen

Resultatmål:

Andelen vuxna med missbruk som efter vård och behandling uppvisar en förbättrad hälsa och livssituation ska öka.

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Samtliga nya insatser mäts vid inledande av insats samt efter avslutade insats. Förändringen dokumenteras

Indikator på måluppfyllelse:

Av nyckeltalet framgår att andelen som nått sitt mål med insatsen ska vara 85%.

86,6 % har skattat att man har nått sitt mål med insatsen (87,5 % 2017)

Resultatmål:

Nyanlända flyktingar ska integreras skyndsamt.

Bedömning utfall

◆ Målet är inte uppfyllt

Kommentar

Kommentar

Måluppfyllelse:

Av nyckeltalet framgår att för att målet ska vara uppfyllt ska 100 % av de nyanlända ha genomgått samhällsorienteringen. Under 2018 har 35 personer genomgått samhällsorienteringen. Av dem var det 19 som gick 66-72 timmar. Av de 35 var det endast 17 som ankom till Danderyd 2018.

Vid uppföljningar med Arbetsförmedlingen (AF) framkommer att man därifrån inte följer upp deltagandet i samhällsorienteringen i någon större utsträckning under etableringsperioden. Socialkontoret har under året haft ett flertal möten med AF för att påverka deras insatser i samband med samhällsorienteringen, dock utan att detta har åstadkommit någon förändring.

Flyktingsekreterarna anmäler nu de nyanlända till samhällsorienteringen i samband med ankomst till kommunen samtidigt som vikten av deltagande understryks. Detta följs sedan upp av försörjningsstödsgruppen. Överenskommelse finns också med AF, att man därifrån följer upp huruvida den nyanlände är anmäld till samhällsorienteringen vid etableringssamtalen.

Vuxenavdelningen har sedan slutet av 2017 och under 2018 haft ett samarbete med AF för att bistå med arbetscoachresurser redan under etableringstiden. Det har inneburit att de nyanlända bl.a. har erbjudits, placering i extratjänster, nystartjobb och coachning mot den öppna arbetsmarknaden.

Indikator på måluppfyllelse:

54 % av de nyanlända som anmäls till kursen har fullföljt den.

Socialpsykiatri

Inriktningsmål:

Danderyds socialpsykiatri ger stöd utifrån ett rehabiliterande synsätt så att vardagen fungerar och isolering motverkas.

Resultatmål:

Andelen personer med psykisk funktionsnedsättning som har sysselsättning, praktik eller arbete ska öka.

Bedömning utfall

◆ Målet är inte uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Av nyckeltalet framgår att andelen nöjda personer ska vara 100 %. Verksamheten har mätt livssituationen och sysselsättningen hos klienter vid start och uppföljning med mätsticka. Följande fråga har ställts: ”Hur nöjd är du med innehållet i din vardag, det du sysselsätter dig med?” Då de avslutade insatserna har varit få så är underlaget för litet för att kunna dra några slutsatser.

När det gäller ökad sysselsättning, praktik eller arbete så kan följande redovisas:

- 2017 är det 66 % av samtliga personer som är under 65 år som har sysselsättning, praktik eller arbete.
- 2018 är det 52% av samtliga personer som är under 65 år.

En ökning är alltså inte uppnådd. En analys ger vid handen att det skett en ökning av sysselsättning och en minskning av insats arbetscoach jämfört med tidigare år som beror på att målgruppen inte längre har tillgång till arbetscoach som insats.

Indikator på måluppfyllelse: Andel nöjda personer, 100 %

Ett för litet underlag gör att ingen slutsats avseende nöjdhet har kunnat konstateras .

Resultatmål:

Alla personer som har behov av insatser från socialtjänst och hälso-och sjukvård ska ha en upprättad samordnad individuell plan (SIP) alternativt ha fått ett erbjudande om SIP.

Bedömning utfall

◆ Målet är inte uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

I merparten av ärendena har bedömning av behov och/eller faktiskt genomförande av SIP gjorts. De vanligaste anledningarna till att en SIP saknas är att behov av samordning saknas, det finns inte kontakt med psykiatrin eller att den enskilde har tackat nej

- *Indikator på måluppfyllelse:*
Antal SIP har minskat under året till 24 (avser 16 personer) att jämföra med 30 stycken 2017.

- Under perioden 180101-181031 så har 95 unika personer varit aktuella ärenden. Av dem har 26 personer haft ett samordningsbehov men endast 16 har tackat ja till en SIP. Det är alltså 10 personer där det inte har genomförts en SIP, vilket kan bero på att klient tackat nej, datum är inbokat efter mätperioden eller SIP ska erbjudas.

Äldreomsorg

Inriktningsmål:

I Danderyd kan de äldre välja mellan olika utförare vad gäller hemtjänst. De egna behoven och de egna önskemålen är vägledande. Äldreomsorgen i Danderyd bidrar till en trygg och värdig ålderdom med målet att nå högsta kundnöjdhet.

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Under 2018 påverkades biståndshandläggarnas målarbete av två stora förändringar. Dels handläggningsmodellen IBIC (Individens behov i centrum) som startade i skarpt läge i november 2018 och dels lagen om samverkan vid utskrivning från slutenvård som också startade i november. IBIC är en god utveckling som kommer att bidra till ökad upplevelse hos kunden av att det är de egna behoven som är vägledande. Målet om att alla beslut ska vara uppföljda inom ramen för beslutstiden kan initialt bli en utmaning att uppnå lika bra resultat som tidigare år då målet har varit uppfyllt i de allra flesta fall. Det som kan uppstå som hinder är att den nya modellen IBIC har en start-period då samtliga handläggare får satsa tid på att lära sig det nya. Lagen om samverkan vid utskrivning har som ett av målen att nå ökad trygghet vid utskrivning. Implementeringen har visat sig ge en del merarbete eftersom det uppstår mer frågor runt det nya och då vänder sig slutenvården till biståndsavdelningens vårdplanerare för att fråga hur de nya rutinerna ska vara. Vårdplanerarna har spetskompetens i att hur flödena ska följas medan slutenvården och primärvården ännu inte hunnit att tillägna sig nya lagen lika snabbt.

För att nå trygg och värdig ålderdom för personer med demenssjukdom har biståndshandläggarna kompetensutvecklats inom området. I juni var 6 biståndshandläggare i Danderyd de första att ta examen i en helt ny högskolekurs i bemötande av personer med demenssjukdom vid Silviahemmet på Sophiahemmets högskola.

Funktionsnedsättning

Inriktningsmål:

Danderyds omsorg för personer med funktionsnedsättning är av hög kvalitet och bidrar till goda levnadsvillkor

Bedömning utfall

 Målet är uppfyllt

Kommentar

Måluppfyllelse:

Utförare i omsorgen om personer med funktionsnedsättning hade möjlighet att under år 2018 ansöka om statligt finansierade medel för att påbörja satsningar och finansiera redan påbörjade projekt inom välfärdsteknik och digitalisering.

Personalen har deltagit i interna workshop för ökad kompetens i våld i nära relationer.

5 Övergripande bedömning av miljöprogrammets mål (Helår)

Inriktningsmål	Mål	Utfall 2018
Frisk luft	Miljökrav ställs vid alla upphandlingar av tjänster, entreprenader och varor.	●
Friskt vatten		
Biologisk mångfald		
God bebyggd miljö		
Giftfri miljö	Alla boenden har en handlingsplan för en giftfri miljö	●

Inriktningsmål:

Frisk luft

Resultatmål:

Miljökrav ställs vid alla upphandlingar av tjänster, entreprenader och varor.

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Kommentar

Socialkontoret/nämnden har ställt krav motsvarande de avancerade miljökraven i samtliga upphandlingar där så varit tillämpligt under 2018.

Inriktningsmål:

Giftfri miljö

Resultatmål:

Alla boenden har en handlingsplan för en giftfri miljö

Bedömning utfall

● Målet är uppfyllt

Kommentar

För handlingsplan gällande verksamhetens lokaler ansvarar tekniska kontoret. I de krav som

socialnämnden ställer på verksamheterna ska miljöhänsyn tas av utföraren. Sopsortering ska ske i den utsträckning som möjliggjorts för fastigheten. Utföraren ska ha ett avtal med leverantör för hantering av stickande och skärande avfall.

6 Utmaningar inför framtiden

De stora utmaningarna inför framtiden är:

- Budget i balans
- Behov av stöd för barn och unga
- Mottagande och integration av nyanlända
- Digitalisering och utveckling av välfärdstjänsterna inom det sociala området
- Innebörden av ny lagstiftning inom LSS-området

- *Budget i balans*

Att inom befintliga ramar erbjuda personer i behov av socialtjänstens stöd, verksamhet med god kvalitet som leder till hög kundnöjdhet. Utmaningen ligger i att fortsätta utveckla välfärdstjänsterna efter kundernas och brukarnas behov.

- *Behov av stöd för barn och unga*

Antalet inkomna anmälningar rörande oro för barn och unga ökar vilket leder till att antalet inledda utredningar ökar. Det är en stor utmaning att göra ett gott arbete med hög rättssäkerhet och en bra arbetssituation. Det varit en kraftig ökning av placeringar av barn och unga. De akuta situationerna då det finns omedelbar fara för den unges hälsa och utveckling har också ökat. Det är troligt att ökningen av placerade barn och unga kommer att bestå. Ökningen innebär självklart ökade kostnader då mer vårdkrävande placeringar innebär betydligt högre kostnader. Ökningen innebär också ett mer komplext handläggningsarbete för socialsekreterarna med utmaningar på flera olika nivåer. En utveckling av det förebyggande arbetet behöver göras för att försöka minska framtida placeringar.

Antalet ensamkommande barn minskar samtidigt som ungdomarna blir äldre och mera aktivt måste förberedas för ett självständigt liv. I juni 2019 kommer antalet ensamkommande ungdomar vara ännu lägre vilket innebär att bemanningen i arbetsgruppen måste ses över. Det är också svårt att hitta vårdplatser med hög kvalitet och rimliga priser till ensamkommande som har vårdbehov.

Många av de jour- och familjehem som kommunen har placeringar hos, arbetar för företag som kommunen köper tjänsten av (konsulentstödda jour- och familjehem). Kostnaden för de hemmen är högre än om kommunen själv har ansvaret för jour- och familjehemmen. Det är en utmaning att få dessa familjehem att vilja bli anställda av kommunen istället.

Familjeavdelningen behöver tillsammans med skolan fortsätta utveckla kompetens och metoder för att stärka barns och ungdomars möjlighet till en god skolgång, eftersom flera barn som varit aktuella under året har omfattande skolsvårigheter och har varit frånvarande under långa perioder.

- *Mottagande och integration av nyanlända*

Danderyds kommun förväntas ta emot 80 nyanlända 2019 medan prognosen för 2020 är 100 personer. Hur mottagandet av nyanlända kommer att se ut efter 2020 är oklart. Klart är att kommunerna kommer att få ta emot en stor andel kvotflyktingar, ett mottagande som är personalintensivt och kräver omfattande insatser för att uppnå etablering och integration. Det saknas idag resurser för att på ett edukativt sätt möta denna utmaning.

Det finns god tillgång på små genomgångsbostäder, företrädesvis små modulbostäder. Dessa är lämpliga för ensamstående och par. Om migrationsverket aviserar större familjer, vilket det har gjort under 2018 så saknas relevanta bostäder.

De hushåll som får nya korttidskontrakt erbjuds tidsbegränsade avtal. I ett längre perspektiv är utmaningen att förbereda den övervägande delen av de nyanlända för att de efter 2 - 4 år behöver söka sig ut på bostadsmarknaden. Personer inom gruppen nyanlända representerar varierande förmåga och kapacitet med avseende på utbildningsbakgrund och språkkunskaper. Detta får konsekvenser för deras möjlighet att kommunicera och söka bostad via de sökvägar som finns. För merparten av nyanlända behövs ett massivt stöd för att de ska kunna söka bostad. Att få ett flöde i in- och utflyttar för nyanlända i genomgångsbostäderna framförallt för de barnfamiljer vars maximala boendetid löper ut under året är en utmaning. Likaså har målgrupperna med särskilda behov i hög utsträckning bött maximal tid under 2019 och in på 2020 vilket innebär en stor utmaning att tillgodose behov av stöd i bostadsprocessen.

För att de nyanlända som kommer till Danderyds kommun ska nå en snabb etablering och integration behövs ett sammanhållet mottagande. Detta är en utmaning för hela kommunen där varje förvaltning behöver samverka för att uppnå detta mål. En utmaning i detta sammanhang är att varje förvaltning ansvarar för sina frågor och att det råder en tydlighet kring var frågorna hör hemma Fokus bör bli att ligga på skola, bostad, svenska språket, arbete, samhällsorientering och introduktion i föreningslivet. Flyktingmottagningen behöver utveckla mottagandet med avseende på ökad effektivitet. Vuxenavdelningen behöver arbeta med att korta ledtiderna för nyanlända med försörjningsstöd för att de mer skyndsamt kan komma in i etableringen och om möjligt, ta del av Samhällsorientering och SFI med mål att uppnå självförsörjning efter avslutad etablering. Nyanlända blir aktuella inom socialpsykiatri. Utredningsarbetet kan kompliceras av språksvårigheter.

- *Digitalisering och utveckling av välfärdstjänsterna inom det sociala området*

Att implementera digital teknik som stöd inom välfärdstjänster och för att effektivisera och förenkla handläggning och administration är en stor utmaning för framtiden. Målgruppen för försörjningsstöd befinner sig vanligtvis långt ifrån arbetsmarknaden och är i behov av stöd över tid för att nå målet självförsörjning. Digitala verktyg och administrativt stöd skulle möjliggöra en utveckling av det sociala arbetet och ett ökat fokus på det stöd som den enskilde behöver för att komma vidare i sin utveckling.

Fr o m 2018 har kommunen ansvar för att erbjuda behandling för personer med spelmissbruk samt stöd till deras anhöriga. Det ligger en utmaning i att utveckla det förebyggande arbetet avseende denna målgrupp. Samtliga personer som söker sig till missbruksgruppen men även till kommunens budget- och skuldrådgivare screenas med avseende på problematiskt spel med pengar.

Att vidareutveckla samverkan med bl.a. beroendevård, psykiatri och sjukvård är en utmaning. Enligt Socialtjänstlagen och Hälso- och sjukvårdslagen ska Samordnade individuella planer (SIP) upprättas för personer med komplexa vårdbehov för att de ska få lämplig behandling och stöd oberoende av om ansvaret ligger inom skilda verksamheter. Samverkan mellan kommun och landsting är central och även Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen bör involveras

mer. . Fr om 1 januari 2019 ingår kommunen som medlem i Samordningsförbundet Roslagen för att stärka samverkan kring rehabiliteringsinsatser för enskilda i syfte att öka den enskildes förmåga till egen försörjning genom förvärvsarbete. I samordningsförbundet ingår förutom kommunerna i Nordost Försäkringskassa, Arbetsförmedling, Region Stockholm.

Utveckla kommunikation och delaktighet för brukare och anhörigorganisationer samt att ta tillvara de synpunkter som kommer fram och låta dessa vara en del av verksamhetsutvecklingen. Utveckla boendestödet, i samverkan med utföraren, så att det får en ännu större betydelse i rehabiliteringsarbetet.

Utveckla mer välfärdsteknik inom äldreomsorgen med god tillgång till gps-larm, trygghetskameror, kommunikationshjälpmedel, tidshjälpmedel mm inom vård- och omsorg både på boenden och i ordinärt boende.

Utveckla samverkan från olika vård- och omsorgsgivare för en mer sammanhållen vård och omsorg för den enskilde, där den äldre personen är huvudpersonen och det finns ett fungerande team med olika professioner med det stöd den enskilde har behov av.

- *Innebörden av ny lagstiftning inom LSS*

Ny lagstiftning inom LSS och framför allt gällande personlig assistans har aviserats. Detta kan komma att påverka kommunens ansvar inom området både ekonomiskt och praktiskt.

7 Prestationer och nyckeltal

Volymer och nyckeltal		2014	2015	2016	2017	2018
Individ- och familjeomsorg						
Barn o unga						
Aktualiserade barn o ungdomar inkl ensamkommande	antal akt	489	616	580	861	915
Antal personer / barn	antal unika barn	300	379	357	422	426
Inledda utredningar inkl ensamkommande	antal	160	281	236	278	306
HVB-placeringar	antal unika barn	7	11	9	5	4
HVB-placeringar, vårddygn	antal	817	806	1312	769	364
Stödboende	antal unika barn	7	6	3	1	4
Stödboende, vårddygn	antal	728	496	1063	188	723
Jourhem / Familjehem	antal unika barn	9	11	19	19	29
Jourhem / Familjehem, vårddygn	antal	2158	3987	4506	6982	5876
Kontaktfamiljer / kontaktpersoner	antal barn	25	26	23	24	20
Öppenvård, intern / extern	antal påg uppdrag	71	104	99	124	153
Familjerådgivning	antal ärenden	123	141	106	102	148
Familjerätten						
Undertecknade vårdnadsavtal	antal	9	6	11	5	4
Samarbetsamtal, berörda barn	antal	74	97	70	35	56
Vårdnadsutredningar, berörda barn	antal	15	7	9	15	15
Fastställda faderskap	antal	88	87	81	100	94

Vuxna						
Institutionsvård missbruk	antal personer	26	22	23	25	22
Institutionsvård missbruk, vårddygn	antal	3366	3326	3766	4211	4017
Personer i öppenvård	antal	19	6	26	62	61
Hushåll som fått ekonomiskt bistånd under året	antal	115	142	121	140	132
Ekonomiskt bistånd	antal hushåll/mån	49	57	57	60	57
Hjälp med "tak över huvudet"	antal hushåll	17	27	31	32	30
Korttidskontrakt (boende)	antal	110	126	153	202	252
Arbetscoachverksamhet	antal	57	77	72	66	147
Skuldrådgivning	antal ärenden	58	31	56	32	42
Dödsboutredningar	antal	10	13	10	16	14
Flyktigmottagande						
Ensamkommande barn, aktuella under året	antal	32	124	112	77	89
Jourhem / Familjehem	antal vårddygn	5223	14195	29440	14377	11099
Stödboende	antal vård dygn	686	1003	5671	3293	5335
HVB	antal vård dygn	3010	5294	10580	10700	5838
Nyanlända flyktingar	antal	28	48	114	140	127
Flyktinghushåll som fått ekonomisk bistånd	antal	29	41	94	132	123
Ekonomiskt bistånd flykting	antal hushåll/mån	12	12	21	38	39
Socialpsykiatri						
Boende årsplaceringar	antal	14	18	18	18	20
Boendestöd	antal	24	33	37	35	42
Sysselsättning	antal	39	38	42	40	38
Äldreomsorg						
Biståndsbeslut äldre						
Hemtjänst	antal	1391	1376	1403	1593	1530
Trygghetslarm	antal	246	269	244	248	283
Vård- och omsorgsboende	antal	145	165	173	166	144
Dagverksamhet	antal	29	51	66	76	56
Riksfärdtjänst	antal	10	15	10	22	21
Totala beslut under året	antal	1821	1876	1896	2105	1194
Bostadsanpassningsärenden	antal	489	503	430	446	508
Färdtjänstutredningar	antal	243	237	212	234	244
Anhörigstöd						
Enskilda stödsamtal	antal	443	239	362	191	257
Gruppverksamhet, träffar	antal	104	85	90	84	84
Volontärverksamhet						
Volontärsupdrag	antal	34	24	27	30	17
Volontärer	antal	30	27	30	32	23
Syn- och hörselrådgivning	antal kontakter	417	406	359	452	360
Hemtjänst						
Brukare i dec (med hemtjänsttimmar)	antal	599	578	583	548	517
Hemtjänsttimmar, betalda	antal	262 600	274 600	260 500	240 200	215 068
Utförda timmar/brukare och månad	antal	35,9	37,6	37,2	35,7	34,7
Trygghetslarm i dec	antal	621	641	647	644	638
Korttidsboende (växelvård/avlastning)	platser/dygn	24	25	24	17	17
Betalda dygn för utskrivningsklara från sjukhus	antal	10	20	2	0	0
Vård- och omsorgsboende						
Platser (belagda)	antal	326	318	328	329	327
varav						
i kommunen	antal	290	288	292	289	286
utanför kommunen	antal	36	30	36	40	41
Uppsökande verksamhet 80 år+						
antal utskickade brev	antal	162	175	186	186	189
varav deltagande vid informationsträff	antal	39	44	50	45	40
varav hembesök	antal	10	24	10	14	11
varav avstod information	antal	42	16	53	36	38

Funktionshindersomsorg

Aktuella ärenden 31 dec	antal brukare	198	216	221	233	246
Assistansersättning (Försäkringskassan)	antal/snitt per mån	33	34	32	31	28
Personlig assistans	antal/snitt per mån	11	12	17	16	16
Ledsagning	antal/snitt per mån	29	27	29	25	26
Kontaktperson	antal/snitt per mån	43	46	42	35	35
Avlösning	antal/snitt per mån	13	22	22	24	28
Korttidsvistelse	antal/snitt per mån	29	37	41	33	11
Korttidstillsyn	antal/snitt per mån	16	16	15	13	14
Bostad med särskild service för barn och ungdom	antal brukare i dec			2	3	2
Bostad med särskild service vuxna	antal brukare i dec	56	58	68	68	71
Daglig verksamhet	antal/snitt per mån	85	88	85	85	83
Boendestöd SoL	antal/snitt per månad				17	21

Jämförelse med andra kommuner

Individ- och familjeomsorg

Barn och ungdom

Kostnad barn och ungdomsvård, kr/inv

Kommun	2015	2016	2017
Danderyd	980	1 139	1 265
Lidingö	654	780	934
Nacka	1 420	1 497	1 688
Täby	1 171	1 341	1 338
Stockholm	2 034	1 681	1 611

Vuxna

Kostnad ekonomiskt bistånd, kr/invånare

Kommun	2015	2016	2017
Danderyd	370	320	303
Lidingö	519	578	682
Nacka	708	760	754
Täby	410	317	339
Stockholm	1 383	1 323	1 347

Äldreomsorg

Kostnad hemtjänst äldreomsorg, kr/inv 80+

Kommun	2015	2016	2017
Danderyd	65 043	64 667	62 828
Lidingö	55 899	57 618	58 573
Nacka	69 453	68 062	65 465
Täby	63 903	58 968	55 809
Stockholm	88 864	94 209	91 353

Kostnad äldreomsorg, kr/in 80+

Kommun	2015	2016	2017
Danderyd	217 220	224 224	220 895
Lidingö	222 920	222 238	233 172
Nacka	215 801	221 245	229 316
Täby	184 991	183 477	182 538
Stockholm	236 494	247 167	247 857

Funktionsnedsättning

Kostnad insatser för personer med funktionsnedsättning kr/inv

Kommun	2015	2016	2017
Danderyd	4 809	5 173	5 585
Lidingö	6 483	7 655	6 850
Nacka	5 355	5 351	5 202
Täby	5 175	5 188	5 405
Stockholm	5 211	5 456	5 505

Källa: Kommun- och landstingsdatabasen (KOLADA)

8 Uppdrag

Socialnämnden har lämnat följande uppdrag under 2018

- Redovisning av organisationen kring utåtriktat arbete bland ungdomar vid skolavslutningar
- Redovisning kring socialkontorets pensionärsbostäder
- Utvärdering av kvalitetspriset
- Redovisning av uppdraget Utredning kring hederskultur och barnäktenskap

9 Intern kontroll

Se bilaga.